

(19)

(10) **LT 2002 107 A**

(12) **PARAIŠKOS APRAŠYMAS**

(21) Paraiškos numeris: **2002 107**

(51) Int. Cl. (2006): **A61K 36/00**

(22) Paraiškos padavimo data: **2002 10 15**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **2004 04 26**

(62) Paraiškos, iš kurios dokumentas išskirtas, numeris: —

(86) Tarptautinės paraiškos numeris: —

(86) Tarptautinės paraiškos padavimo data: —

(85) Nacionalinio PCT lygio procedūros pradžios data: —

(30) Prioritetas: —

(71) Pareiškėjas:

Liudas IVANAUSKAS, Perkūno alėja 20, 3000 Kaunas, LT

(72) Išradėjas:

Liudas IVANAUSKAS, LT

Rima MINKUTĖ, LT

Jurga BERNATONIENĖ, LT

(74) Patentinis patikėtinis/atstovas:

—

(54) Pavadinimas:

Imuninę sistemą stiprinanti farmacinė kompozicija

(57) Referatas:

Išradimas priklauso medicinos sričiai, būtent farmacijos pramonei, ir pateikia imuninę sistemą stiprinančią farmacinę kompoziciją, sudarytą iš lygiomis dalimis ežiuolės žolės (*Echinaceae purpureae herba*) ir erškėčių vaisių (*Rosae pseudo fructus*) etanolinės ištraukos. Vaistai atstato nusilpusį organizmo imunitetą ir darbingumą, gerina apetitą, gydo virškinamojo trakto sutrikimus.

IMUNINĘ SISTEMĄ STIPRINANTI FARMACINĖ KOMPOZICIJA

Išradimas priklauso medicinos sričiai, būtent farmacijos pramonei, ir susijęs su gydomųjų etanolinių ištraukų iš vaistinių augalų gamyba.

Žinoma imuninę sistemą stiprinanti etanolinė ištrauka – skystas ežiuolių ekstraktas, pagamintas iš ežiuolių šaknų ir etanolio (žr. *Echinaceae herba / radix* // *Herbal Drugs and Phytopharmaceuticals*. – 2 nd ed. - London etc., 2001, p.182 – 184).

Taip pat žinoma, kad iš ežiuolių žolės ir etanolio yra gaminamas organizmo atsparumą didinantis vaistas, veiksmingas infekcijos sukeltų ligų profilaktikai, ypač ligoniams, kurių susilpnėjęs organizmo imunitetas (žr. N.Savickienė *Augalai – imunostimuliatoriai* // *Farmacija plus*, 2000, N 2, p. 8 – 9).

Purpurinių ežiuolių ekstraktą „Imunital“ gamina Kauno AB „Bakteriniai preparatai“ ir parduoda visose Lietuvos vaistinėse. Jį reikia vartoti 3 – 4 kartus per dieną po 30 lašų.

Gydymo efektas žinomais vaistais yra ribotas, nes pasižymi tik bendru imuninę sistemą stiprinančiu poveikiu, kuris pasiekiamas negreit. Šio medikamento be pertraukos negalima vartoti ilgiau kaip du mėnesius, nes jis gali sukelti įvairius šalutinius poveikius (pvz., virškinamojo trakto veiklos sutrikimą). Vaisto napatariama vartoti esant vėlyvai bet kokios lėtinės ligos stadijai (leukozei, išplitusiai tuberkuliozei).

Išradimo tikslas – padidinti gydymo efektyvumą.

Išradimo esmė yra ta, kad į imuninę sistemą stiprinančią farmacinę kompoziciją iš ežiuolių žolės ir etanolio papildomai prideda erškėčių vaisių, o kompozicijos mišinio sudėtis yra:

Purpurinių ežiuolių žolė	100 g,
Erškėčių vaisiai	100 g,
50 % etanolio	iki 1000 ml ištraukos.

Ežiuolė – daugiametis dekoratyvinis graižaziedžių šeimos augalas. Jos žiedai – balti, oranžiniai arba rausvai purpuriniai. Augalas pasižymi antimikrobinėmis savybėmis. Rausvažiedės ežiuolės sultys – vartojamos jau seniai. Jos spaudžiamos iš žydinčio augalo žolės ir vartojamos lėtinėms pūliuojančioms žaizdoms arba infekuotoms odos ligoms gydyti. Ežiuolių etanolinę ištrauką vartoja profilaktiškai, esant infekcijos sukel-

tai viršutinių kvėpavimo takų ligai, bronchų uždegimui, kai susilpnėja organizmo imunitetas.

Miškinis erškėtis yra rožės protėvis. Tai – daugiametis vasaržalis dygliuotas krūmas, kuris žydi birželio- liepos mėnesiais. Jo vaisius – pailga arba apvali raudona uoga, kurioje yra daug sėklų. Prinoksta rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais. Vaistams renkami sunokę, sausi vaisiai. Džiovinami 80° C temperatūroje gerai vėdinamose džiovyklose. Erškėčių vaisiuose yra daug vitamino C, nemaža vitaminų B₁, B₂, PP, P, K, E, karotino, organinių rūgščių, angliavandenių, riebalinio ir eterinio aliejaus, mineralinių medžiagų ir fitoncidų. Erškėčių vaisiai vitaminų skaičiumi ir kiekiu pranoksta kitus vitaminingus augalus. Geriant jų nuovirą pagerėja bendra sveikatos būklė, organizmo atsparumas įvairioms, netgi infekcinėms ligoms. Erškėčių vaisių preparatai slopina uždegiminius procesus, pasižymi raminamosiomis savybėmis, teigiamai veikia medžiagų apykaitą, sutrikusį virškinimo traktą, gydo mažakraujystę, tulžies, kepenų, inkstų ligas.

Etanolis C₂H₅OH (etilo alkoholis) – bespalvis, stipraus kvapo ir turintis visas spiritui būdingas savybes skystis.

Imuninę sistemą stiprinančios etanolinės ištraukos gamybos pavyzdys.

Sausų, gerai išdžiovintų 100 g rausvažiedžių ežiulių žolės susmulkina iki dalelių ne didesnių kaip 4 mm ir 100 g erškėčių vaisių – iki dalelių ne didesnių kaip 2,5 mm. Po to per sieta, kurio akelių skersmuo 0,2 mm, atsioja smulkias daleles ir jas pašalina. Paruoštus žaliavos komponentus sumaišo kartu, uždarame inde tolygiai suvilgo ekstrahentu – 50 % etanolio - ir palieka sandariai uždarius indą 6 valandoms išbrinkti. Išbrinkusį vaistažolių mišinį pakrauna į perkoliatorių ir ekstrahuoja 50 % etanolio. Po to nuleidžiamąjį perkoliatoriaus kraną sutvarko taip, kad ištraukos ištekėjimo iš perkoliatoriaus greitis būtų 0,5 ml/min. Perkoliatorių pripildo nauju ekstrahentu, kol gauna 1 litrą etanolinės ištraukos. Nusistovėjusią ištrauką dekantuoja ir filtruoja. Gauna skaidrų rusvai rudos spalvos, savito kvapo ir skonio skystį, kurį išpilsto į 30 arba 50 ml tamsaus stiklo buteliukus su užsukamais polipropileno uždoriais. Buteliukus su etanoline ištrauka reikia laikyti tamsioje vietoje, 15 - 25° C temperatūroje. Laikymo metu gali iškristi nuosėdos, todėl prieš vartojant vaistus reikia suplakti. Tinkamumo trukmė – 2 metai. Imuninę sistemą stiprinančią etanolinę ištrauką vartoja 3 – 4 kartus per dieną po 20 lašų su trupučiu vandens, geriausiai gerti prieš valgį.

Analogiškai aprašytam gamybos pavyzdžiui buvo sudaryti imuninę sistemą stipri-

nančių etanolinių ištraukų variantai su skirtingomis komponentų masėmis (žr. lentelę). Iširtos trys grupės žmonių per 2 savaites. I – oji grupė vartojo ištrauką, kuriai pagaminti buvo sunaudota 110 – 120 g ežiuolių žolės ir 90 – 80 g erškėčių vaisių (1 ir 2 variantai). Vienam žmogui dėl alergijos pasireiškė virškinamojo trakto sutrikimas (rėmuo), o kitas skundėsi galvos skausmu. II – osios grupės žmonėms, kurie vartojo ištrauką su mažesne ežiuolių (80 – 90 g) ir didesne erškėčių (110 – 120 g) koncentracija (3 ir 4 variantai), pagerėjo apetitas, bet bendras poveikis organizmo imunitei buvo per silpnas. III – ioji grupė, kuri vartojo ištrauką pagal išradimo apibrėžtį (5 variantas), jau po savaitės pajuto žymų pagerėjimą.

Pareiškama imuninę sistemą stiprinanti farmacinė kompozicija, palyginus ją su žinoma ežiuolių etanoline ištrauka, yra efektyvesnė, nes mažesniu vaistų kiekiu ir per trumpesnę laiką atstato nusilpusį organizmo imunitetą, dėka vitaminų ir mineralų, įeinančių į jos sudėtį, gydo virškinamąjį traktą, gerina apetitą, greičiau atstato darbiningumą ir yra geresnio skonio.

Lentelė

Variantų Nr.	Etanolinės ištraukos komponentai :			Išvados :
	Ežiuolių žolės (g)	Erškėčių vaisiai (g)	50 % etanolio tiek, kad gautųsi 1000 ml ištraukos	
1.	120	80		Pasireiškė virškinamojo trakto sutrikimas.
2.	110	90		Atsirado galvos skausmas.
3.	90	110		Savijauta nepagerėjo.
4.	80	120		Per mažas gydomasis poveikis.
5.	100	100		Optimalus

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

Imuninę sistemą stiprinanti farmacinė kompozicija iš ežiuolių žolės ir etanolio, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad į žaliavos mišinio sudėtį papildomai pridėta erškėčių vaisių, o kompozicijos mišinio sudėtis yra :

Purpurinių ežiuolių žolė (Echinaceae purpureae herba) 100 g,

Erškėčių vaisiai (Rosae pseudo fructus) 100 g,

50 % etanolio iki 1000 ml ištraukos.